

Samsun İtiryat Tüketim Kooperatif Kuruluş Çalışmaları

Bilindiği gibi eczanelerde ilaç emtiası dışında itiryat ve kozmetik malları ve ayrıca veteriner ilaçları satışı da yapılmaktadır.

Türkiyede eczaneler temel ihtiyaçları olan ilaçları genelde Ecza depoları kanalı ile mübayaaya etmektedirler. İtiryat ve kozmetik ihtiyaçlarının da çok çeşitli olan İtiryat depoları, toptancı tüccarlar, tali bayiler veya ana bayiler kanalı ile temin etmekte olup tüm çeşitlerini tek bir yerden karşılamakta güçlük çekmektedirler.

Bu tür malların üzerinde genelde satış fiatları yazılı olmadığından ve çeşitli alım yerlerinde disiplinli bir koordinasyon sağlanamadığından muhtelif yerlerden alınan emtia maliyetleri farklılıklar arz etmekte olup bu farktan dolayı eczaneler arasında da aynı malın değişik fiatlarla satışı yapılmakta bu da eczacı-müşteri arasında zaman zaman sürtüşmelere neden olmaktadır. Hatta bir çoğumuz biliyoruz ki aynı itiryat deposunun aynı malı nakliye ücreti bahane edilerek şehir dışına başka, şehir içine başka fiatlarla fatura ettiği malumunuzdur. Yine aynı mal, değişik alım yerlerinde çok değişik fiatlarla eczanelere intikal etmektedir. Çünkü belki üçüncü belkide dördüncü defa el değiştirmiş olmaktadır. Bütün bunların tuzu biberi olarak depo sıfatını taşıyan birçok ticarethane halka şirin görünmek amacıyla veya iki yönlü satış yapmak gayreti içinde perakende satış yapmakta, bırakınız perakende satışı; perakende satışlarını da toptan fiatına yapmakta, dolayısı ile Eczanelerin halk gözünde pahalıcı imajını yaratmaktadırlar.

Bu gerçekleri gören 6. Bölge Eczacı Odası yönetim kurulumuz Eczane sahibi eczacı arkadaşlarımızın haysiyet şeref ve onurunun daha fazla kırılmasını önlemek amacıyla adı bizde mahfuz depo mes'ul müdürleri ile toplantılar düzenlemiş ama depocuların eczanelerimize karşı yürüttüğü bu davranışı bir türlü durduramamış, kendilerine anlatmak istediği manayı anlatamamıştır. Ne yazık ki ikinci bir ihtarname çekilmesi de işe yaramamıştır. İtiryat deposu adı altında faaliyet gösterenler hâlâ toptan fiatına perakende satışlara devam etmektedirler.

O halde ne yapılacaktır? İki şık vardır. Birincisi onların satışına peki deyip tüm itiryat malzemelerini onların tekeline bırakmak, ecza.

nelerde vitrinlerde bu malların sararıp solmasını seyretmek ya da ikinci şıkkı tercih edip onlarla mücadele vermek.

Biz zor olanı seçtik. Eczanelerimize yeniden hayat vermek, mesleğimize sahip çıkmak gereğinin bilinciyle bir kooperatif kurmanın hazırlığına giriştik. Bu amaçla önce, şehir içinde mevcut 85 eczaneyi tek tek yerinde ziyaretler yaparak arkadaşlarımızın fikirlerini aldık. Sonra bölgemize bağlı Sinop, Amasya, Çorum ve Tokat illeri ve ilçelerindeki oda temsilcisi arkadaşlarımızı toplantıya çağırdık, onların da fikirlerini aldık. Gördük ki yönetim kurulumuzun düşünceleri paralelinde düşünen, destekleyen arkadaşlarımız % 90 büyük çoğunlukta. O zaman dedik ki Kooperatif fikri artık fikir olmaktan çıkmış bir vazife haline ulaşmıştır.

Önümüzde bir gerçek vardır. Bu gerçek Kooperatif'tir.

Türkiyede son yıllarda kurulmuş ve kurulmakta olan kooperatiflerin gerçeği vardır. Bu kooperatifler niçin kurulmaktadır?

Bilindiği gibi kuruluşlar ve örgütler kişilerin sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarından doğmuşlardır. Kooperatiflerde bu tür ihtiyaçlardan doğmuştur.

Toplum bireyleri yaşamlarını sürdürürken bir çok sorunlarla karşı karşıya gelirler. Çoğu kez fert olarak bu sorunları tek tek çözemedikleri, çözme olanağını bulamadıkları için de birleşmek ve bir kuvvet meydana getirmek ihtiyacını duyarlar. İşte geçmişte yer alan ilaç sorunları, işte geçmişte yer alan iskonta sorunları, hala unutulmamıştır. Sam-Koop gibi, EDAK gibi ilaç deposu kooperatifleri gelmiş pekçok sorun halledilmiştir.

1163 sayılı Kooperatifler yasasının 1. maddesi «Tüzel kişiliği haiz olmak üzere ortaklarının belirli ekonomik menfaatlerini ve özellikle meslek ve geçimlerine ait ihtiyaçlarını karşılıklı yardım, dayanışma ve kefalet suretiyle sağlayıp korumak amacıyla gerçek ve kamu tüzel kişileri ile özel idareler, belediyeler, köyler, cemiyetler ve dernekler tarafından kurulan değişir ortaklı ve değişir sermayeli teşekküllere Kooperatif denir.» diyerek kooperatifleri tanımlamıştır.

Bu gün iyi bir yönetimle idare edilen kooperatifin karşılıklı yardımlaşma, birlikte başarma, uyumluluk, feraget, doğruluk ve topluluğun yararına metodlu çalışma yolları ile tüm ortaklarının refahını sağlayan kuruluşlar olacağı apaçık ortadadır.

Çalışmalarımızın ilerlediği ölçüde tüm meslektaşlarımıza bilgiler sunmağa devam edeceğiz. Saygılarımızla.

SAMSUN 6. BÖLGE ECZACI ODASI

Yönetim Kurulu Üyesi
Ecz. Hamdi KÖKSAL

Kamu Reçetelerindeki Suistimaller ve Eczacı Odasına Düşen Görev

Ecz. Sadi SUBAŞI

Kanun No : 6643

Madde : 20/b

Meslekdaşların Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekaletince kabul ve tasdik edilen formül, imal tarzı ve fiyatlar dışında ilaç yapmalarını, kanunun müsadeseine aykırı olarak başka şahıs ve müesseselere ilaç satmalarını, ruhsatnameyi haiz yerli ve yabancı müstahzaratın isim, marka, ambalajlarını taklit veya kopya ederek veyahut iltibasa meydan verecek şekilde isim veya marka koyarak halkı istismar etmelerini konulan kâr hadlerine riayet etmeyerek ihtikara tevessül eylemelerini, eczaneler ve müstahzarlar hakkında meslek adabına ve bu husustaki kanun hükümlerine uymıyacak şekilde reklam, ilan ve propaganda yapmalarını önlemek,

Madde : 20/c

Oda azası arasında çıkacak meslek ihtilaflarını deontoloji bakımından halletmek,

Madde : 20/d

Oda azası ile işverenler arasında çıkabilecek ihtilafları mevzu hükümlere göre halletmek ve bu kabil müesseselerde çalışan meslek mensuplarının ücret, huzur hakkı ve mesai saatlerine müteallik esasları tarafların karşılıklı menfaatlerini gözönünde bulundurmak suretiyle tanzime çalışmak,

Madde 21 — İdare heyeti meslektaşlar arasında vukuunu her hangi bir suretle haber aldığı ihtilafları hal ve telife çalışır ve icabında tahkikatını tamamlayarak evrakını haysiyet divanına verir.

Meslek yaşamımızı düzenleyen 6643 sayılı yasa «üyelerinin bilimsel yönlerini yükseltmek, üyelerine daha iyi şartlar hazırlamak, üyeleri ile hasta ve kurumlar arasındaki ilişkileri düzenlemek» gibi bir dizi görev arasında Eczacı Odalarına bunlardan çok daha önem-

li bir görevi de yüklemiş bulunmaktadır. Bu, «üyelerin yasalara uygun çalışmasını sağlamak, aksine hareket edenler için ise gerekli yasal işlemi yapmaktır.» Bu görev, toplum ve kamu çıkarlarını kollamanın yanında, oto kontrol görevini de yürüterek camiamızın prestijini de koruma ve çirkin bazı olaylardan ötürü genel çıkarlarımızın zedelenmesini önleme yönünden de son derece önemlidir.

Canlı yaşamının en kutsal varlığı olan, sağlığının korunması ve düzeltilmesini amaçlayan mesleğimiz, bu yönüyle diğer bir çok meslekten çok daha hassastır. Son aylarda yeniden gündeme gelen, ne ne yazık ki bazı meslektaşlarımızın da adının karıştığı ilâç ve reçete suistimali ve kamu kurumlarının dolandırılması olayı mesleğini seven ve yeminine sadık tüm eczacıları içten yaralamıştır.

2 yıl önce de İstanbul'da basına da akseden buna benzer olayların olduğu hala hatırlardadır. Bu kez de basına akseden büyük bir Sosyal Güvenlik Kurumunu dolandıran ve iddialara göre boyutları milyarlarca ulaşan reçete suistimali olayında da bazı eczanelerin isimleri gerekmektedir. Olay son derece çirkin, O derece de düşündürücüdür. Yıllarca Oda Başkanlığı yapmış bir kişi olarak önemle vurgulamak isterim ki, bu tür olaylar çok ender olan olaylardır. Ne varki denetimlerin daha güç olduğu büyük İllerimizde bu tip suistimallere çok daha sık rastlanmakta ve de basının kalbi Ankara, İstanbul'da attığı için kamuoyuna oradakiler yansımaktadır. Azda olsa Anadolu'nun diğer İllerinde de bu tür olayların olabileceği varsayımını gözden uzak tutmamak gerekir. Olay adı bir dolandırıcılıktır. Sanırım Adliye'ye intikal etmiş ve suçlular hakettikleri cezayı göreceklerdir. Burada önemli olan bu tür olayların Odalarımız tarafından ne gibi işleme tabi tutulduğudur. Daha önce de bu tür olaylar olmuş, bazı gazeteler olayı noter tesbitleri ile flaş haber olarak kamu oyuna yansıtmışlardır.

Her toplumda olabileceği gibi bizim meslektaşlarımız arasında da mesleğini sıradan bir ticaret gibi gören, kamu hizmeti yaptığını unutmuş, gözünü para hırsı bürümüş, meslek yeminini unutmuş, camiamızın yüz karası kişiler çıkabilecektir. Bu olayların basında afişe edilmesi ile toplumda tüm camia olarak zan altında kaldığımız ve her olayda biraz daha prestij kaybettiğimiz bir gerçektir. Olay bir süre sonra unutulup gitmekte, suçlu cezasını da çekmektedir. Ama kamuoyunun gözünde hep o ilk sansasyonel haber kalmaktadır. O halde ne yapılmalıdır? Basına yansıyan bu sansasyonel haberlerin ardından ne yazık ki ne T.E.B. den, ne de Odalardan olayı kınayan ve takibat açıldığını bildiren açıklamalar basına yansıtılamamıştır.

Bu Odalarımızın çok büyük eksiğidir. Dürüst Eczacıyı zan altından kurtarmak Odalarımızın görevidir. Bu tür olaylara bulaşan eczanelerin büyük bir kısmı da sanıyorum «muvazaalı eczaneler» dir. Yıllardır yasa dışı bu eczanelerle mücadele eden Odalarımız için bu da ayrı bir fırsattır. Bu flaş haberlerin hemen ardından olayı tüm boyutları ile inceleyip varsa suçlularını 6197 ve 6643 sayılı yasalarımıza göre yargılayıp, Onur Kurullarında en ağır şekilde cezalandırma ve kamu oyuna gerekiyorsa paralı ilanlar vererek duyurmak zorunludur. Kor-karım Odalarımız ya bu görevi yapmakta duyursuz kalmakta veya kamuoyuna duyuramamaktadır.

Bu suistimal olayların kamu çıkarlarını ve camiamızın prestijini sarsması yanında bence gözden kaçırılmaması gereken bir yönü de şudur :

Yıllardır, bazı kamu kuruluşlarının eczane açmak için yasaları zorladığı bilinmektedir. Bu yasa dışı eczaneler hakkında çalışmalar yapmış, raporlar hazırlamış bir kişi olarak endişem, özellikle Sosyal Güvenlik Kurumlarının bu suistimalleri koz olarak kullanıp yıllardır düşündüklerini gerçekleştirme konusunda yetkilileri ikna etmeleridir.

Bugüne kadar gözden kaçan bu tehlikeden camiamızı korumak ve hiçbir haklı gerekçesi olmayan, bu ahlak ve yasa dışı, davranış sahiplerini yargılamasını ve suçluları afişe edip, bu tür olayların karşısında olduğunu tüm kamuoyuna duyurmasını Odalardan beklemek toplum ve yasalara saygılı tüm eczacıların hakkı olsa gerektir.